

знайомою аудиторією, а не з окремими завданнями, які спеціально добираються і аналізуються у навчальних аудиторіях. Студент-практикант має можливість проявити максимум самостійності у виборі форм та методів навчальної діяльності, творчість у доборі завдань, відпрацьовувати свій особистий стиль спілкування та створити власний імідж.

82 % опитаних студентів вважають, що, потрапляючи у реальний навчально-виховний процес, вони зустрічаються з нагромадженням проблемних ситуацій, що виникають щохвилини, щогодини і вимагають негайного реагування, а найголовніше — оптимального розв'язання. Це дає можливість кожному розвивати власні комунікативні здібності, формувати в собі вміння та навички, які є важливими в майбутньому в роботі за основним фахом.

*Журавська Л. М., кенд. пед. наук, доц.,
кафедра педагогіки та психології*

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДКРИТОСТІ ТА ОБ'ЄКТИВНОСТІ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

Змішане навчання являє собою поєднання очної форми навчання з елементами дистанційного навчання (ДН). При цьому паралельно застосовуються як традиційні форми, методи, засоби (аудиторні заняття: лекції та практичні заняття з використанням активних методів навчання, різних засобів наочності, інформаційно-методичних матеріалів тощо), так і розроблений дистанційний курс у середовищі WEB СТ (відповідні завдання, що виконуються і здаються у дистанційному режимі: інформаційні матеріали, календар навчальних робіт, карта самостійної роботи, тестові завдання, питання для самоконтролю тощо).

Застосування елементів ДН сприяє забезпеченню відкритості та об'єктивності оцінювання якості навчання, а також реалізації інформаційно-стимулюючого підходу до навчання, що є важливим чинником підвищення рівня самоуправління студентів навчальною діяльністю. При такому підході сам студент стає важливою контролюючою ланкою процесу навчання, регулярно і послідовно застосовує засоби (системи дистанційного оцінювання тестів) та інструменти (питальники для самоконтролю, тестові

завдання, форуми тощо) оцінювання рівня своїх поточних і підсумкових навчальних досягнень.

Особливе значення має електронний журнал (е-журнал), в якому відображаються усі навчальні досягнення студента з дисципліни, що виконуються на заняттях та самостійно, зокрема: бали, отримані на практичних заняттях (ПЗ) та лекціях (Л), за виконання завдань для ПМК (поточного модульного контролю), виконання завдань для СРС, роботу у дистанційному режимі (ДН) (виконання тестів, участь у форумах, відпрацювання пропущених занять за допомогою опрацювання змісту матеріалу відповідних тем у дистанційному курсі та виконання завдання до цих тем). Передбачена також графа «стимулюючі бали» (СБ), у якій зазначені оцінки у балах за «маленькі перемоги», зокрема: ведення зошитів, творче виконання завдань, покращення відношення до навчання, що виявилось у більш високому рівні виконання завдання або відповіді / активності на занятті порівняно з попередніми успіхами тощо. У е-журналі також відображені відмітки за виконання творчих та додаткових завдань. Він постійно підтримується в актуальному стані, підрахунок балів відбувається автоматично. Студенти, батьки та деканат (за вимогою) можуть бачити в середовищі WEB СТ у реальному режимі часу результати навчальної діяльності з дисципліни.

Завдання відкритості та об'єктивності оцінювання якості навчальної роботи студентів за допомогою такого журналу вирішується максимально та відносно легко. Це забезпечується тим, що: 1) з перших днів навчання студент має можливість спостерігати за результатами оцінювання своєї навчальної діяльності з дисципліни та бачити загальну кількість балів, набрану у даний момент часу; 2) в будь-який час він може перевірити наявність оцінок за виконані самостійні, аудиторні та інші роботи; 3) є можливість самоконтролю студента щодо виконання плану-графіку СРС; 4) є можливість порівняти власні успіхи з успіхами інших студентів тощо.

Таким чином, застосування змішаного навчання дає можливість зробити навчальний процес більш відкритим та об'єктивним, студентам стати ще більш активними і відповідальними учасниками навчального процесу, а викладачу — легше та об'єктивніше оцінювати, аргументувати і контролювати навчальну роботу через накопичення балів кожним студентом. Попередня підготовча робота при цьому цілком компенсується значно меншими витратами часу упродовж безпосередньої роботи із студентами.

Література

1. Журавська Л. М. Застосування елементів дистанційного навчання як реалізація інформаційно-стимулюючого підходу до управління самостійною роботою студентів/ Л. М. Журавська // Досвід організації навчального процесу на основі впровадження інноваційних технологій: Зб. матеріалів наук.-метод. конф. 5—8 лютого 2008 р.: тези доповідей. — К.: КНЕУ, 2008. — Т. 2. — С. 191—193.

2. Технологія розробки дистанційного курсу: навчальний посібник / [В. Ю. Биков, В. М. Кухаренко, Н. Г. Сиротинко, О. В. Рибалко, Ю. М. Богачков]; за ред. В. Ю. Бикова та В. М. Кухаренка. — К.: Міленіум, 2008. — 324 с.

Завірюха В. В., канд. психол. наук, старш. викл.,
кафедра педагогіки психології

КОНТРОЛЬ ЯК ЗАСІБ ДІАГНОСТИКИ ЗНАТЬ ТА АКТУАЛІЗАЦІЇ ЗДАТНОСТІ СТУДЕНТІВ ДО САМОРОЗВИТКУ

Як відомо, у сучасних умовах ціль вищої освіти орієнтована на формування високого рівня загальної культури, задоволення освітніх запитів особистості, створення умов для самовизначення, саморозвитку студентів. У такому разі задача викладача вже не зводиться до повідомлення суми знань — він безпосередньо формує спрямованість і установки дій студентів у навчальному процесі. Формування і актуалізація здатності студентів до саморозвитку — веління часу та важлива мета вузівської освіти. Одними зі складових елементів здатності студентів до самозростання та самоуправління є здібності взаємо- та самоконтролю. Традиційні системи контролю знань та вмінь у вузах у даний час вступають у протиріччя із сучасними вимогами до підготовки кваліфікованих конкурентоспроможних фахівців, які б були здатні самостійно оцінювати ситуацію, що склалася у динаміці професійної діяльності, усвідомлювати себе в даній ситуації, приймати рішення та самостійно вдосконалювати власні професійно значущі особистісні якості. Але традиційні системи контролю не забезпечують виконання цих вимог. Головний недолік традиційних систем контролю очевидний — вони не сприяють активній і ритмічній самостійній роботі студентів, а також, що головне, розвитку здібностей взаємо- та самоконтролю як елементів здат-